

ΜΑΘΗΤΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΕΝ ΑΜΑΞΗ

1

Ζῶμεν εἰς αἰῶνα ἀνακαλύψεων, ἐφευρέσεων, βελτιώσεων· ἀκαταπαύστως ἐπιζητούμεν τὴν τελειοποίησιν· ὅταν δὲ τελειοποιηθῶμεν καθ' ὅλα (καὶ τοῦτο δὲν θὰ λείψῃ ὡς πηγαίνουσι τὰ πράγματα), τότε ὁ χρυσοῦς αἰὼν θὰ ἐπανέλθῃ. Κατὰ συνέπειαν προχωροῦντες-προχωροῦντες θὰ καταντήσωμεν νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον, ἐξ οὗ ἀνεχωρήσαμεν.

Ἄλλοτε τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας ἦσαν σπανιώτατα.

Τὸ ταξειδεύειν ἐθεωρεῖτο τότε ὡς πρᾶγμα μεγίστης σπουδαιότητος.

Οἱ προπάτορές μας ἐστενοχωροῦντο ῥιπτόμενοι φύρδην μίγδην εἰς τὰ ἀθλιέστατα ἐκεῖνα ἀμάξια, τῶν ὁποίων οἱ τιναγμοὶ τοὺς ἔκαμνον εἰς πᾶσαν στιγμὴν νὰ πίπτωσιν οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ, καὶ νὰ συγκρούωνται ἀμοιβαίως.

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν τινὸς νὰ ἐφεύρῃ τὸν σιδηρόδρομον, θὰ τὸν ἔκαιον ὡς μάγον ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Γρέβης, τὸν τόπον τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων ἐν Παρισίοις, διότι ἐπεκράτει τότε ἡ συνήθεια νὰ ἀναβιβάζωσιν ἐπὶ τῆς πυρᾶς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους, οἵτινες εἶχον τὸ ἀτύχημα νὰ ὦσιν εὐφύτεστοι, ἐφευρετικώτεροι καὶ πλέον πεπαιδευμένοι τῶν συγχρόνων των.

Ἐν γένει οἱ ἄνθρωποι εἰσὶ πεπροικισμένοι μὲ ἀρκετὰ μεγάλην δόσιν ἐγῶϊσμοῦ.

Ὅταν δὲν εἴξευρον τίποτε, ἐνόμιζον ὅτι ἔπραττον ἔγκλημα ἂν ἐτόλμων ἄλλοι νὰ ἔχωσι πλειοτέρας αὐτῶν γνώσεις.

2

Πρὸ πεντήκοντα περίπου ἐτῶν διὰ νὰ κάμωσι τὰς ἐπισκέψεις του, διὰ νὰ ὑπάγωσιν εἰς ἐσπερίδα τινα, εἰς χορὸν, μετεχειρίζοντο φορεῖα. Ἐπειδὴ δὲ τὰ

φορεῖα ταῦτα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ χωρήσωσι πλειότερους τοῦ ἐνὸς, φαντασθῆτε ὅταν πολυμελὲς οἰκογένεια εἶχεν ἀνάγκην αὐτῶν πόσα θὰ ἦτον ἠναγκασμένη νὰ ζητήσῃ.

Βεβαιότατα ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦτον ὁ χρυσοῦς αἰὼν τῶν ἵππων.

Ὅταν πάλιν διεδέχθησαν ταῦτα οἱ δίφροι καὶ τὰ ὀχήματα, τὰ πλειότερα βαλάντια δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ ἐπωφεληθῶσιν αὐτῶν.

Διὰ νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τοῦ προαστείου τοῦ ἁγίου Διονυσίου εἰς τὴν ὁδὸν Λαάρπ πᾶς μικρέμπορος δὲν ἤσθανετο μεγάλην ὀρέξιν νὰ πληρώσῃ δίφρον πρὸς τοῦτο· πᾶσα δὲ ἀπὸ τῶν ὀλίγων εἰσοδημάτων τῆς ζῶσα γυνὴ διέσχισε τοὺς Παρισίους ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, βαστάζουσα τὸ τέκνον τῆς εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ ἐνίοτε βαρὺ τι καλάθιον εἰς τὴν χεῖρα, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξοδεύσῃ ἐν φράγκον καὶ ἡμισυ.

Ἐπὶ τέλους ὁ νέος μαθητὴς, ὃν ὁ ἔρως ἠνύοει περισσότερον τῆς τύχης, ἔφθανε καταλασπώμενος εἰς τὸν τόπον τῆς συνεντεύξεως, καὶ κάποτε ἤρπαζε περιπνευμονίαν, ἀμιλλώμενος νὰ φθάσῃ ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα τοὺς δίφρους καὶ τὰ ὀχήματα, ἐφ' ὧν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβῇ.

Ἐν ᾧ σήμερον ἂν τις πορεύηται πεζῇ πράττει τοῦτο εἴτε ἐξ ἰδιοτροπίας, εἴτε κατὰ συμβουλήν τῶν ἱατρῶν.

Τὰ λεωφορεῖα καὶ ἡ σωρεῖα ἐκείνη τῶν πάσης τάξεως καὶ παντὸς χρώματος ἀμαξῶν, τῶν διασταυρουμένων ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῶν Παρισίων, σᾶς παρέχουσι τὴν εὐκολίαν νὰ διανύσητε διάστημα πλειότερον λεύγης ἀντὶ τριάκοντα μόνον λεπτῶν, καὶ οὐχὶ μόνον ἦσθε ἐν ἀμάξῃ ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξοχὴ καὶ τὰ ὠραιότερα περίχωρα τείνουσιν ὑμῖν τὰς ἀγκάλας· ἀντὶ τριάκοντα μόνον λεπτῶν δύνασθε νὰ πορευθῆτε εἰς Βερσὺ, εἰς Πασὺ, εἰς Βατινιόλλας, εἰς ἅγιον Μανδαῖον, εἰς Μουσσὼ κλπ.

Τῇ ἀληθείᾳ ἂν τις ἀπωθῇ τὴν εὐκολίαν ταύτην, δύναται ἕκαστος εὐλόγως

νὰ εἶπῃ περὶ αὐτοῦ ὅτι δὲν ἔχει ἔξ σολ-
δία εἰς τὸ θυλάκιόν του.

3

Καὶ ὅποια πηγὴ διασκεδάσεως καὶ
παρατηρήσεων ἡ ἄμαξα τῶν τριάκοντα
λεπτῶν!

Πόσον αἱ κοινωνικαὶ τάξεις συγχέ-
ονται ἐν αὐταῖς, πόσον διάφοροι ἐνδυ-
μασίαι! ὅλα εἶναι ἐκεῖ ἀναμίξ. Ἐὰν ἡ
ισότης εἶναι πεπρωμένον νὰ ἐπικρατήσῃ
ἡμέραν τινὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἀναμφιβόλως
τὴν γέννησίν της θὰ ὀφείλῃ εἰς τὰ λεω-
φορεῖα!

Παρατηρήσατε τὴν νέαν καὶ χαρίεσ-
σαν ἐκείνην κυρίαν, ἥς ἡ χαριεστάτη
καὶ εὐγενὴς συμπεριφορὰ προδίδει ἐπι-
μεμελημένην ἀνατροφὴν. Εἰς τὸ πλευρόν
της ἦλθε καὶ ἐκάθισεν εἰς ἐργάτης μὲ
τὸ ὑποκάμισσον καὶ μὲ μαύρας καὶ τυ-
λώδεις χεῖρας.

Ὀλίγον περαιτέρω ὁ σοβαρὸς ἐκεῖνος
ὑπάλληλος, ὅστις οὐδέποτε γελᾷ διὰ νὰ
μὴ ἐκπέσῃ τῆς ἀξίας του, κάθεται πλη-
σίον ἐνὸς μωσχομάγκα μὲ κυανὸν χιτω-
νίσκον, ὅστις διήλθεν ὅλην τὴν πρωΐαν
εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον καὶ ἐκόμισεν ἐκεῖθεν
ὁσμὴν βαρεῖαν οἴνου καὶ κρομμύων καὶ
ἐπὶ πλέον εὐθυμον καὶ ταραχώδη διά-
θεσιν, ἔξ ἧς παρακινούμενος λέγει με-
γαλοφώνως ὅσας ἀστείότητας ἡ παρα-
τηρήσεις τοῦ καταβῶσι, εἰς τὰς ὁποίας
οἱ ἄλλοι δὲν ἀποκρίνονται, τὰς ὁποίας
ὅμως εἰσὶν ὑποχρεωμένοι νὰ ἀκούωσιν.

Ἐπειτα πλησίον τοῦ νέου αὐτοῦ κομ-
ψευομένου μὲ τὰ κίτρινα χειρόκτια,
καλὴ τις εὐσαρκος χωρικὴ, κρατοῦσα
δύο καλάθους, τρία δέματα, μίαν θήκην
ἐκ ναστοχάρτου καὶ μίαν σπυρίδα· (δι-
ότι ὑπάρχουσι τινὲς οἱ ὁποῖοι μετακο-
μίζουσι τὰ πράγματά των διὰ τοῦ λεω-
φορείου.)

Ἐπειτα εὐειδὴς τις γριζηῖς, χαριε-
στάτην καὶ ἔξυπνον ἔχουσα φυσιογνω-
μίαν, βλέμμα δὲ ζωηρὸν καὶ προκλητι-
κόν, κάθεται πλησίον ἡλικιωμένου τινὸς
ἀνθρώπου, ὅστις ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν
νὰ ἔχῃ τὴν σύζυγόν του εἰς τὰ δεξιὰ,

καὶ τὸν σκύλον του μεταξὺ τῶν σκελῶν
αὐτοῦ, καὶ ὅστις καὶ τοὶ φορῶν φενάκην
καὶ ἔχων μορφήν ἐμπνέουσιν τὸν σεβα-
σμὸν, δὲν λείπει νὰ βλέπῃ λαθραίως
τὴν παρακαθημένην γριζηῖδα, ὅταν ἡ
σύζυγός του τύχῃ νὰ στέψῃ πρὸς ἄλλο
μέρος τὸ βλέμμα.

Ἐπειτα εἰς ὀγκώδης κύριος, βαρὺς
ὡς σάκκος ἀλεύρου, ὅστις, διὰ νὰ κατα-
λάβῃ μικρὰν καὶ στενὴν τινα θέσιν, ῥί-
πτει σχεδὸν ὅλον του τὸ σῶμα ἐπὶ τῶν
γονάτων ἰσχυροῦ τινος καὶ ξηροῦ γερον-
τίου, διὰ δὲ τῶν ἀγκώνων του βυθίζει
τὴν κοιλίαν αὐτοῦ, λέγων συγχρόνως
εὐγενέστατα :

— Σᾶς στενοχωρῶ ὀλίγον, ἀλλὰ δὲν
πειράζει.

Ἐπειτα μία γραῖα μαρκησία, ἥς ἡ
ἐπανάστασις κατέστρεψε τὴν περιου-
σίαν καὶ τὰ περιστατικά, ἐσεβάσθη ὁ-
μως τὸ ἐρυθρὸν τοῦ προσώπου της
χρῶμα, καὶ τὰς φακὰς (ἐλθαῖς) αὐτῆς·
ἡ ταλαίπωρος αὕτη κυρία κάθεται οὐχὶ
μετὰ πολλῆς ἀνέσεως πλησίον νέου
τινὸς μὲ μακροὺς μύστακας, μακρὰν
κόμην, μακρὸν-γένειον καὶ μακρὰς φα-
βορίτας, οὗ τινος ἡ κεφαλὴ ἔχει διὰ
ταῦτα μέγεθος τερατώδες, καὶ θεωρίαν
κεφαλῆς ἀγριανθρώπου ἢ ἐξημμένου δη-
μοκρατικοῦ, καὶ τοὶ ὁ φέρων τὴν κεφα-
λὴν ταύτην οὔτε ἄγριος εἶναι, οὔτε εἰς
τὴν πολιτικὴν ποτε ἀνεμίγη.

Καὶ ὅμως, καίτοι ὑπάρχει ἡ διαφορὰ
αὕτη τῆς κοινωνικῆς τάξεως, τῆς περι-
ουσίας, τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς ἀνα-
τροφῆς, ἡ ἄμαξα τῶν τριάκοντα λεπτῶν
ἐμφυτεύει εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν
ὁδοιπόρων αἰσθημάτων ἀδελφότητος, ἐκ-
δηλούμενον διὰ μικρῶν τινων ἀμοιβαίων
ἐκδουλεύσεων.

Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ὁ ἐργάτης
μὲ τὸ ὑποκάμισσον, συμμαζεύεται ὅπως
μὴ στενοχωρήσῃ τὴν παρακαθημένην
νέαν καὶ χαρίεσσαν κυρίαν· ὁ σοβαρὸς
ὑπάλληλος δείκνυται ὀλίγον προσηνὴς
εἰς τὸν κύριον μὲ τὸν χιτωνίσκον, δίδων
αὐτῷ τὰ τριάκοντα λεπτὰ του διὰ νὰ
τὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν ἄμαξηλάτην. Ὁ
κομψευόμενος νεανίσκος καταδέχεται

νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ ὑπόλοιπα νομίσματος εἰς τὴν χονδρὴν ἐπαρχιώτισαν, τὴν μὲ δέματα καταπεφορτωμένην· ὁ σεβάσμιος κύριος βοηθεῖ τὴν γριζήϊδα νὰ καταβῇ τῆς ἀμάξης, ὁ δ' εὐκομος νέος ἐκπληροῖ εὐγενῶς μικράς τινας αἰτήσεις τῆς γραίας μαρκησίας.

Ὡστε δύναται τις εὐλόγως νὰ εἴπῃ περὶ τῆς ἀμάξης τῶν τριάκοντα λεπτῶν ὅ,τι καὶ περὶ τῆς μουσικῆς, ὅτι ἐξημεροῖ τὰ ἦθη καὶ δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπον ν' ἀποθηριωθῇ.

Emollit mores nec sinit esse feros.

Ἡ

Ἴδου δὲ καὶ ἑτέρα καινοτομία.

Ἄλλοτε τὰ τέκνα σας, τὰ ὅποια ἐστέλλετε ὡς ἐξωτερικοὺς μαθητὰς εἰς τι ἐκπαιδευτήριον, ἐπορεύοντο εἰς αὐτὸ πεζῇ, κρατοῦντα εἰς μὲν τὴν μίαν χεῖρα τὸ καλάθιον τὸ περιέχον τὸ πρόγευμά των, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν τὰ βιβλία των· τὰ βιβλία ἦσαν δεδεμένα διὰ σπάγγου, ὁ δὲ μαθητὴς ἐφρόντιζε νὰ κρατῇ τὴν μίαν ἄκραν αὐτοῦ καὶ νὰ κινῇ διηνεκῶς ἐν ᾧ περιεπάτει τὴν δέσμην τῶν βιβλίων, μέχρις οὗ ἐπὶ τέλους αὐτὰ ἐκ τῆς ὀρμῆς τῆς κινήσεως ἐλύοντο καὶ ἐσκορπίζοντο εἰς τὸν δρόμον, τοῦτο δὲ παρείχε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν μαθητὴν νὰ σταματᾷ διὰ νὰ τὰ συνάξῃ.

Πορευόμενοι προσέτι πεζῇ εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριόν των οἱ μαθηταὶ ἔχασκον ἔμπροσθεν ὅλων τῶν ζαχαροπλαστείων, καὶ τῶν ἐργαστηρίων τῶν πωλητῶν εἰκόνων καὶ παιγνιδίων, παρατηροῦντες τὰ ἐν αὐτοῖς. Ἐνίοτε δὲ παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν μεγαλειτέρων συντρόφων των, ἔπαιζον ἐπὶ τῶν ὁδῶν τὴν ἀμπαρίζα.

Καὶ τὴν ὥραν, καθ' ἣν ἐνομίζετε ὅτι ὁ υἱός σας ἐμελέτα τὸ συντακτικὸν ἢ τὴν γεωμετρίαν του αὐτὸς κατεγίνετο νὰ συλλάβῃ τὸν συμπαίκτορά του καὶ νὰ τὸν κάμῃ σκλάβον.

Οὐχὶ σπανίως δὲ οἱ μέλλοντες οὗτοι κύριοι ἔρριπτον, ὡς λέγουσι, κανόνι, ὅπερ μεθερμηνευόμενον σημαίνει, ὅτι ὑπήγαινον περίπατον ἀντὶ νὰ πηγαίνωσιν εἰς τὰς τάξεις των.

Ὅλα ταῦτα ἐγέννων πλείστα ὅσα ἄτοπα· ἀλλ' ἕως τότε δὲν εἶχον ἐφεύρη ἄλλο μέσον θεραπείας, ἐκτὸς ἐνὸς μόνου· οἱ γονεῖς ἐφρόντιζον νὰ εὐρίσκωσιν ἐκπαιδευτήρια, ὅσον ἔνεστι πλησίον τῆς κατοικίας των κείμενα, ὅπως οἱ μαθηταὶ ὀλίγην ὁδὸν ἔχωσι νὰ διανύσωσι.

Οἱ γονεῖς οἱ ἔχοντες ὑπηρέτας, ἔστελλον αὐτοὺς ὅπως συνοδεύωσι τὰ τέκνα των ὅταν ὑπήγαινον εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ὅπως τὰ παραλαμβάνωσιν, ὅταν τὸ μάθημα ἐτελείωνεν.

Οἱ μὴ ἔχοντες ὁμως κανένα διὰ νὰ ὀδηγήσῃ τὰ τέκνα των εἰς τὸ σχολεῖον, ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ βασίζωνται μόνον εἰς τὴν ὑπόσχεσιν, τὴν ὁποίαν αὐτὰ ἔδιδον ὅτι θὰ ἦναι φρόνιμα, ὑπόσχεσιν διδομένην ἀπὸ τοὺς ἐξαστεῖς ἢ δωδεκαεστεῖς τὸ πολὺ τούτους ἀνθρωπίσκους, οἵτινες εὐθύς ὡς ἐξήρχοντο τῆς πατρικῆς οἰκίας παρέβαινον αὐτὴν, ὡς νὰ ἦσαν ἤδη μεγάλα ὑποκείμενα.

Ἀλλὰ καὶ τί ἄλλο νὰ πράξῃ τις; ποῖος ποτὲ ἠθέλε φαντασθῇ ὅτι ἐμελλε νὰ ἔλθῃ ἡμέρα, καθ' ἣν οἱ μαθηταὶ θὰ ἐπορεύοντο εἰς τὸ σχολεῖόν των ἐφ' ἀμάξης;

Ἦλθεν ἐν τούτοις ἡ μεγάλη αὕτη ἡμέρα, ἥτις κατέστρεψε τὸ κανόνι καὶ ἐπέφερε σημαντικὴν ζημίαν εἰς τοὺς ζαχαροπλάστας καὶ τοὺς πλακουτοποιούς.

Εἰς διευθυντὴς ἐκπαιδευτηρίου, ὅστις εἶχε μίαν ἄμαξαν, (διότι ἀπηρτίτο ἀναμφιβόλως ἄμαξα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου του) εἶπε πρὸς τοὺς γονεῖς.

— Μὴ λαμβάνετε τὸν κόπον νὰ μοὶ ἀποστέλλετε τὴν πρωίαν τὰ τέκνα σας, ἐγὼ θὰ στέλλω ἐπὶ τούτῳ ἄμαξαν διὰ νὰ τὰ παραλαμβάνῃ ἐκ τῆς οἰκίας σας, καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ἄμαξαν τὴν ἐσπέραν θὰ τὰ ἐπαναφέρω. Διὰ τοῦ μέσου τούτου δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῇτε κανέν ἐκ τῶν μυρίων ἀτυχημάτων, ἅτινα ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ συμβῶσιν εἰς τὰ παιδία εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Παρισίων. Ἐπίσης θὰ ἦσθε ἡσυχοὶ καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς των. Δὲν θὰ κάμνωσι πλεον εἰς τὸν δρόμον γνωριμίας κακὰς καὶ

ἐπιβλαβεῖς· δὲν θὰ χάνωσι τὰ χρήματά των εἰς τὴν γοῦ βίτξαν· καὶ δὲν θὰ ἀφανίζωσι τὸν στόμαχόν των μὲ τὰ σακχαρικά καὶ τοὺς πλακοῦντας. Καὶ τελευταῖον δὲν θὰ δύνανται πλέον νὰ δραπετεύωσι τοῦ σχολείου καὶ νὰ μὴ παρευρίσκωνται εἰς τὰ μαθήματα, διότι θὰ τὰ βλέπετε νὰ ἀναβαίνωσιν εἰς τὴν ἄμαξαν, καὶ νὰ καταβαίνωσιν αὐτῆς ἐπιστρέφοντα εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας σας.

Οἱ γονεῖς φυσικῶ τῷ λόγῳ κατεθέλχθησαν ἐκ τοῦ νέου τούτου μέσου τῆς μεταφορᾶς, δι' οὗ ἠδύναντο νὰ ἀποστέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὰ καλὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ νὰ μὴ περιορίζωσιν αὐτὰ εἰς τὰ μικρὰ γειτονικά σχολεῖα· ὡς ἐκ τούτου αἱ ἄμαξαι τῶν μαθητῶν δὲν ἤργησαν νὰ πολλαπλασιασθῶσιν, ἐπειδὴ ἕκαστον ἐκπαιδευτήριον ἤθελε νὰ ἔχῃ τὴν ἰδικήν του.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ παιδία, ἐπεκράτησαν, ὡς πάντες ἐννοοῦσι, τὸ μέτρον τοῦτο· διότι πᾶν παιδίον θεωρεῖ ὡς τὴν μεγαλειτέραν ἡδονὴν τοῦ κόσμου τὸ νὰ τρέχῃ μὲ ἄμαξαν· πρέπει νὰ τὰ ἰδῇτε πῶς ἐξυπνώσιν ἐνωρίς, καὶ πῶς ἐνδύονται ἐν βίᾳ, διὰ νὰ ἦναι ἔτοιμα νὰ προφθάσωσι τὴν ἄμαξαν, ἥτις εἶναι ἀκριβὴς ὡς αἱ μεταξὺ ὀφειλετῶν καὶ δανειστῶν ὀριζόμεναι συμφεντεύξεις.

Παρατηρήσατε τὸ δεκάετες αὐτὸ παιδίον, οὗ ἡ φισιογνωμία προδίδει ὅτι εἶναι πινούργον, καὶ φιλοπαίγμον, εἰς δὲ τὰ βλέμματά του βλέπει τις εἰκονιζομένην εὐφυΐαν καὶ ζωηρότητα· περιμένει νὰ ἔλθῃ νὰ τὸ παραλάβῃ ἡ ἄμαξα τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, καὶ περιμένον δὲν μένει μίαν στιγμὴν ἡσυχον εἰς τὴν θέσιν του, ἀλλὰ πηδᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς τὸ δωμάτιον καὶ λέγει συγχρόνως εἰς ἕνα μικρὸν γείτονά του, ὅστις δὲν ἔχει, ὡς αὐτὸ, τὸ εὐτύχημα νὰ πηγαίνει μὲ ἄμαξαν εἰς τὸ σχολεῖον.

— Ἀ! Νίκο!... δὲν εἰξεύρεις πόσῳ διασκεδαστικὸν πρᾶγμα εἶναι! Φαντάσου νὰ πηγαίνῃς μὲ ἄμαξαν εἰς τὸ σχολεῖόν σου!... Ἐπειτα, ἔξεύρεις, ἐκεῖνοι ποῦ πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον

ἔτσι γρήγορα μὲ τὴν ἄμαξαν, μανθάνουν καὶ γρηγορότερα τὰ γράμματα ἀπὸ ἐκείνους ποῦ πηγαίνουν πεζοί.

Ὁ Νίκος ἀποκρίνεται πρὸς ταῦτα, ἀπομυττόμενος συγχρόνως διὰ τῆς χειρὶδος τοῦ φορέματός του:

— Μὰ σὺ λέγεις πῶς ἡ ἄμαξα ἔρχεται πάντοτε καὶ σὲ παίρνει εἰς τὰς ὁκτώ... Γιὰ εἰπέ μου λοιπὸν, Γιώργη, τώρα, εἶναι ὁκτὼ καὶ μισή, γιατί δὲν ἦλθεν ἀκόμη ἡ ἄμαξα;

— Ὡ ἡ ἄμαξα θὰ ἔλθῃ!... Εἶναι ἀκριβὴς ὡς τὸν ἥλιον, ὅταν δὲν εἶναι συνεφιά. Μὰ δὲν ἤμπορεῖς νὰ φαντασθῇς πόσον ὠραῖον εἶναι νὰ πηγαίνῃς μὲ ἄμαξαν εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριόν σου, ὡς νὰ πηγαινες εἰς κανὲν πανηγύρι καὶ νὰ γυρίζῃς πίσω ἴδιον, ὡς λέγει καὶ ὁ σχολαστικὸς ὁ διδάσκαλός μας... Ἐγὼ μάλιστα ποῦ μόνον μιὰ φορὰ εἶχα πάγει μὲ ἄμαξαν εἰς τὸ πανηγύρι τοῦ Ἀγίου Κλαυδίου μαζὶ μὲ τὸν πατέρα μου, καὶ ἔσπασε ὁ τροχὸς ἔς τὴ μέση τοῦ δρόμου... καὶ ἀναγκασθίκαμε νὰ πᾶμε πεζοί...

— Νίκο, νὰ ἐκτύπησαν ἐνῶ καὶ ἡ ἄμαξα δὲν ἦλθεν ἀκόμη.

— Ὡ, ἡ ἄμαξα θὰ ἔλθῃ... Εἶναι ἀκριβὴς εἰς τὴν ὥραν της ὡς ἡ σελήνη... ποτέ δὲν ἄργοπαρεῖ!... Νὰ τρέχῃς μὲ τὴν ἄμαξαν, νὰ βαροῦν εἰς τὴν λάσπην οἱ τροχοί, νὰ πετᾷ ἡ λάσπη καὶ νὰ λερώνῃ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ σὺ νὰ γελάς!... Νὰ τί θὰ εἰπῇ νὰ δίνῃ καλὴ ἀνατροφή κανεῖς εἰς τὰ παιδιὰ του. Ἐγὼ δὲν καταδέχομαι πλέον νὰ πηγαίνω μὲ τὰ πόδια μου φοῦ!! Φαίνεται κανεῖς ἔτσι ὅς ἡ χωριάτης.

— Ὡ, τὸ εἶπες δὲ καὶ σὺ! Σὰν πῶς νὰ μπορῇς ν' ἀγοράσῃς εἰς τὸ δρόμο κουλούραις καὶ γλυκίσματα, ὅταν ἦσαι εἰς τὴν ἄμαξαν.

— Καὶ τί μὲ τοῦτο; τόσῳ τὸ καλλίτερον δὲν ἐξυδεύω καὶ τὰ λεπτὰ μου.

— Μὰ, Νίκο, δὲν μοῦ λές, εἶναι δέκα τώρα ἡ ὥρα...

— Οὐ, μ' ἐσκότισες καὶ σὺ... ἀφ' οὗ σοῦ λέγω πῶς ἡ ἄμαξα θὰ ἔλθῃ! δὲν ἄργοπαρεῖ ποτέ· εἶναι ἀκριβὴς εἰς τὴν ὥραν της, ὅταν τὸ γκάξ... Γιὰ

νά ἰδοῦμε τὸ καλαθίκι μου... τί φα-
γητὸ νὰ μοῦ ἔβαλαν... πάλι ψωμί καὶ
τυρὶ... Μὰ δὲν εἶναι δυνατόν, δὲν
τρώγω κ' ἐγώ!... Τί, ὡς νὰ τὸ διέτα-
ξεν ὁ γιατρὸς γιὰ γιατρικὸ, καὶ μοῦ τὸ
δίδουν κάθε ἡμέρα. Μὰ νὰ ἰδοῦμε ἂν
θέλω κ' ἐγώ!

Κύριός τις πεντηκοντούτης περίπου,
οὗ ἡ κεφαλὴ διασώζει δωδεκάδα τινὰ
τριχῶν, ἃς ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ κτενί-
ξῃ ἐν εἶδει χωρίστρας, εἰσέρχεται, ἐγ-
κεκορδυλημένος ἐν κοιτωνίτῃ κατασκευ-
ασθέντι ἐκ παλαιοῦ τινος σκωτικοῦ
μανδύου τῆς συζύγου τινος, καὶ φέρων ὑ-
περμεγέθεις ἐμβάδας, ἐν αἷς πλέουσιν
οἱ πόδες του.

Ὁ κύριος οὗτος κρατεῖ εἰς τὴν μίαν
μὲν χεῖρα τὸ μανδήλιον καὶ τὴν ταμ-
βακοθήκην του, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν τὴν
ἐφημερίδα του καὶ τὸν καφέν του μὲ τὸ
γάλα· συνοφρυοῦνται παρατηρῶν τὸν
υἱόν του, καὶ ψιθυρίζει ὀργίλως τὰ
ἑξῆς:

— Πῶς, Νίκο, ἀκόμη δὲν ἔφυγες;

— ὦ καλέ μου παπᾶ, θὰ ἔλθουν νὰ
μὲ πάρουν· γνωρίζετε καλὰ ὅτι ἡ ἄμα-
ξα εἶναι ἀκριβὴς εἰς τὴν ὥραν της, ὡς..

— Μοὶ φαίνεται ἐν τούτοις ὅτι τοῦ-
ναντίον δὲν εἶναι παντάπασιν ἀκριβὴς...
Παιδί μου, νὰ μελετᾷς τὰ μαθήματά
σου... Σοῦ συνιστῶ πρὸ πάντων τὸν
Ὀβίδιον· εἶναι χαριέστατος συγγρα-
φεύς... καὶ ὅταν ἔλθῃς εἰς κατάστασιν
νὰ τὸν ἐννεῆς...

— Τὸν Ὀβίδιον; ὦ, παπᾶ, ἄλλο
τίποτα, τὸν Ὀβίδιον τὸν κατάφαγα·
τὸν ξεύρω ὅλον ἅπ' ἔξω.

— Καὶ τὸν Πλίνιον ἀκόμη, παιδί μου;

— Βέβαια, καὶ τὸν Πλίνιον, καὶ ἐκεῖ-
νον τὸν ἔχω καταφάγει...

— Μπράβο, μπράβο, καλὰ, καλὰ!
ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀξιόλογος διανοητικὴ
τροφή.

— Ναί, παπᾶ, ἀλλὰ μ' αὐτὴν τὴν
τροφὴν μαζὶ νὰ μὴ μοῦ δίνεται καὶ ψω-
μὶ καὶ τυρὶ γιὰτὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ τὸ
φάγω...

— Γιώργη μὰ δὲ βλέπεις ποῦ εἶναι
δέκα καὶ μισή· τί γίνεται ἡ ἄμαξα;

— Θὰ σωπάσῃς, Νίκο; θὰ ἔλθῃ,
θὰ ἔλθῃ σοῦ λέγω, ἀφ' οὗ εἶναι ἀκριβὴς
εἰς τὴν ὥραν της, ὡς... Ἄ! νὰ τὴν,
τὴν ἀκούω, ἐστάθη εἰς τὴν θύραν.

Ἡ ἄμαξα τοῦ ἐκπαιδευτηρίου πράγ-
ματι ἐσταμάτησε πρὸ τῆς κατοικίας
τοῦ νέου Γεώργη. Αἱ τοιαῦται ἄμαξαι
ἔχουσι τὸ σχῆμα λεωφορείων ἢ μᾶλλον
φορτηγῶν ἁμαξῶν. Στοιβάζουσι δ' ἐν
αὐταῖς ὡς εἴκοσι παιδία.

Ὁ ὁδηγὸς φωνάζει κατωθεν. — Ὁ κύ-
ριος Δρουλάρδος!

— Παρὼν, παρὼν! κραυγάζει ὁ μι-
κρὸς παῖς. Ἀντίο, παπᾶ, πάγω νὰ
σπουδάσω ἐγώ. Νίκο, τήραξέ με ποῦ θ'
ἀναιβῶ εἰς τὴν ἄμαξαν.

Ὁ κ. Γεώργιος καταβαίνει τὴν κλίμα-
κα πηδῶν ἀνὰ τέσσαρας τὰς βαθμίδας,
ἀκολουθῶς ῥίπτεται ἐντὸς τῆς ἀμάξης,
ἥτις εἶναι ὑπερπληρωμένη, κτυπᾷ, σπρώ-
χνει δεξιὰ, ἀριστερά, καὶ φωνάζει συγ-
χρόνως;

— Τοπον!... Ἐλα, κάμετέ μου τό-
πον!... Ἄ! τί κουταμάρα νὰ πάνε νὰ
βάλουνε σύρματα εἰς τὰ παράθυρα τῆς
ἀμάξης! δὲν θὰ ἡμποροῦμε νὰ πετᾶμε
πλέον καρυδόφλουδες εἰς τοὺς διαβάτας,
δὲν θὰ διασκεδάζωμεν πλέον!...

Συνηντήσατέ ποτε κάμμιαν τῶν ἁμα-
ξῶν τούτων, αἵτινες, φέρουσι πάντοτε
τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν, γεγραμμένην διὰ
μεγάλων γραμμάτων: ἐκπαιδευτή-
ριον δεῖνα;

Εἶναι εὐκολώτατον νὰ ἀναγνωρίσῃ
τις αὐτάς· ἔχουσιν, ὡς εἶπομεν, τὸ
σχῆμα φορτηγοῦ ἀμάξης· μόνον εἶναι
πανταχόθεν κεκλεισμένοι καὶ ἐκτὸς τῶν
ύέλων ἔχουσιν ἤδη εἰς τὰ παράθυρα καὶ
συρματοπλεκτον δικτυωτὸν πυκνότατον,
ὅπερ οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων
ὑπεχρεώθησαν νὰ θέσωσιν οὐχὶ ὅπως
ἐμποδίσωσι τοὺς κυρίους ἐπιβάτας νὰ
δραπετεύσωσι πηδῶντες διὰ τῶν θυρί-
δων τῆς ἀμάξης, ἀλλ' ὅπως δώσωσι
τέλος εἰς τινὰς ἀστειότητας αὐτῶν αἵ-
τινες δὲν ἤρεσκον παντάπασιν εἰς τοὺς
διαβάτας· οὕτω παραδείγματος χάριν
ἔρριπτον κατ' αὐτῶν φλοιοὺς καρύων
καὶ μήλων, κόρας ψωμίου, ἔπτυνον εἰς

τούς πύλους των καὶ ἐξηκόντιζον σφαιρίδια ἐκ χάρτου κατὰ τῶν ὑέλων τῶν ἐργαστηρίων. Τὸ δικτυωτὸν κατέστρεψεν ὅλα αὐτά.

Ὡ

Ἦδη σημαίνει ἡ πέμπτη ὥρα εἶναι ἡ στιγμή καθ' ἣν τὸ ἐκπαιδευτήριον *** στοιβάζει ὅλους τοὺς ἐξωτερικοὺς μαθητὰς, ὅπως τοὺς ἐξαποστείλῃ εἰς τὰς οἰκίας των... Οἱ μαθηταὶ εἰσὶν ἔτοιμοι, δύνασθε δὲ νὰ βεβαιωθῆτε περὶ τούτου ἐκ τῶν κραυγῶν, τὰς ὁποίας ἐκπέμπουσι, καὶ ἐκ τῆς συγχύσεως καὶ τοῦ θορύβου, ὅστις ἐπικρατεῖ ἐν τῇ αὐλῇ· ὅλα τὰ παιδιά ἐξορμῶσι, συνωθοῦνται, στρυμόνονται... πρόκειται περὶ τοῦ ποῖος ν' ἀναβῇ πρῶτος εἰς τὴν ἄμαξαν.

Διότι ὑπάρχουσι καὶ καλαὶ καὶ κακαὶ θέσεις, οἱ δὲ κύριοι οὗτοι προτιμῶσιν ἐκείνας, ἐξ ὧν δύνανται νὰ βλέπωσιν ἔξωθεν.

Τέλος, ὅλοι οἱ ἐξωτερικοὶ ἐπέβησαν εἰς τὴν ἄμαξαν ἣν μετὰ μεγάλης προσοχῆς κλείει ὁ ὑπηρέτης, ὅστις ἐκπληροῖ χρέη ἡνιόχου. Ἀκολουθῶς ὁ ὑπηρέτης οὗτος ἀναβαίνει καὶ κάθεται εἰς τὴν ἑδραν του, πλαταγίζει τὴν μᾶστιγά του· οἱ ἵπποι τότε τρέχουσιν, ἡ ἄμαξα ἐκκινεῖ.

Ἡ στιγμή αὕτη εἶναι ἀναμφιβόλως μία τῶν εὐδαιμονεστέρων τοῦ παιδικοῦ βίου. Πρέπει νὰ ἰδῇ τις τὰ ἐν τῇ ἁμάξῃ παιδιά πῶς ἔχουσι τὴν χαρὰν ἐξωγραφημένην εἰς τὴν φυσιογνωμίαν των, πῶς λάμπουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ των. Ἐπειτα ὅλα ὁμιλοῦσι ταυτοχρόνως, ὅλα ἐκφέρουσι μεγαλοφώνως τὰς ιδέας των, τὰς παρατηρήσεις των ἐπὶ ὅλων τῶν πραγμάτων ὅσα καθ' ὁδὸν βλέπουσιν. Οὐδέποτε εἰς τὰς συναναστροφὰς ἡκούσθη διάλογος ζωηρότερος, θερμότερος, καὶ ἀπὸ τούτους γέλωτας κατὰ πᾶσαν στιγμήν διακοπτόμενος.

— ὦ! ἡ ἄμαξα ἐκίνησεν.

— Ἐχεις τὴν θέσιν μου, Ἐδουάρδε· σὺ ἐκάθησο χθὲς αὐτοῦ, πρέπει σήμερα νὰ καθίσω καὶ ἐγώ.

— Ἀ! μᾶς ἐσκότισε μὲ τὴν θέσιν του!... ἄμμή δὲν θὰ σοῦ τὴν δώσω!... ἔπρεπε ν' ἀναβῇς πρῶτος.

— Ἐκρυψες τὸ καλαθάκι μου ἐπιτηδες διὰ ν' ἀργήσω, καὶ νὰ προφθάσῃς νὰ μοῦ πάρῃς τὴν θέσιν μου... Ἀλλὰ νὰ ἰδῇς τί θὰ σοῦ κάμω κ' ἐγὼ αὖριον.

— Νὰ σὲ ἰδοῦμε· τί θὰ μᾶς κάμετε, παρακαλῶ;

— Προσοχὴ τῇ χελιδονίτσα μου! κραυγάζει παιδίον τι ἐπταετὲς ἢ ὀκταετὲς, ξανθόμαλλον, οὗ ἡ φυσιογνωμία εἶναι ὀλίγον βλακώδης, καὶ τὸ ὅποιον κρατεῖ εἰς χεῖρας κλάδον δένδρου φέροντα χονδροειδὲς ὁμοίωμα χελιδόνος, ὡς ἐκεῖνα τὰ ὅποια κατασκευάζουσι τὸν Μάρτιον.

— Τί ἔχει πάλι κεῖνος ἐκεῖ καὶ μᾶς σκοτίζει μὲ τὴν χελιδονίτσα του;... Νὰ σ' ἐβλεπε, κακομοίρη, ὁ διευθυντής, καὶ νὰ ἐβλεπες ποινὴ ποῦ θὰ σοῦ ἔβανεν!.. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἔκοψες αὐτὸ τὸ κλαδί; δὲν ἤξεύρεις τάχα πῶς δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ κόπτωμεν κλαδιὰ ἀπὸ τὸν κῆπον;

— Μπα! σὰν ἦλθα τὸ πρωτὸ μὲ... ἔφερα καὶ τὴν χελιδονίτσα μου... διὰ νὰ παίξω... Ἐ, νὰ σοῦ εἰπῶ, Νίκο, μὴ μὲ σπρώχνεις· θὰ μὲ κάμῃς νὰ πέσω, καὶ θὰ τσακισθῇ...

— Ἐ! ἔ! γιὰ κυτάξετε! νὰ ἐκεῖ, ἐκεῖνη τῇ μαγείρισσα... ἀντὶ νὰ βάλλῃ τὰ ψάρια 'ς τὸ τηγάνι τήραγε ἀλλοῦ καὶ τὰ ἔρριξε 'ς τὸ χῶμα.

Ὅλοι οἱ μαθηταὶ ῥίπτονται εἰς τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ἁμάξης, προσκολῶσι τὴν μορφήν των εἰς τὸ δικτυωτὸν διὰ νὰ ἴδωσι τὰ ψάρια 'ς τὸ χῶμα.

Μόνον τὸ μικρὸν ξανθόμαλλον παιδίον μὲ τὴν χελιδόνα του δὲν μιμεῖται τὰ ἄλλα. Ἐκάθησε μόνον εἰς μίαν γωνίαν καὶ στρέφων τὸ ξύλινον τῆς χελιδόνος ὁμοίωμα ἤρχισε νὰ ᾄδῃ χαμηλῇ τῇ φωνῇ:

Χελιδόνα μου χρυσή,
'σάν τροχὸν πλοαμιστὴ
κάθισε καὶ λάλησε...

— Ἀ! κυτάξατε! ἡ μαγείρισσα ἐπῆρε ἀπὸ χάμω τὰ ψάρια καὶ τὰ ἔβα-

λεν εἰς τὸ τηγάνι χωρὶς νὰ τὰ σφογγί-
ση καθόλου...

— Μπα καὶ σὺ! σὰν ψηθοῦν δὲν ἔχουν
ἀνάγκην... δὲν εἶναι ἀκάθαρτα... ἐμέ-
να δὲ μὲ μέλλει τὰ τρώγω κ' ἔτσι....
ἔπειτα δὲν ἀκούσατε ποῦ λέγουν πὼς
τὸ τηγάνισμα καθαρίζει τὰ πάντα....

— Ὅχι νὰ μὴ λέγουν τὸ τηγάνισμα!
ἡ φωτιά καθαρίζει, κουτεντέ!

— Μὴ μὲ σπρώχνεις λοιπόν! ἔχω ὑ-
βόλους εἰς τῆς τσέπαις μου καὶ μὲ ἀγ-
κυλώνουν!

— ὦ, ξεφορτώσου με!... Νὰ ἡ μου-
σική!... Ἕνας κουτσὸς ποῦ παίζει τὸ
ὄργανον καὶ ἔχει καὶ ξύλινες κούκλαις
καὶ χορεύουν βάλς.

— Τί νόστιμο! γνωρίζω ἐγὼ αὐτὸν
τὸν ἦχον... εἶναι γ κ α λ ό π.

— Ὅχι νὰ μὴν εἶναι γ κ α λ ό π...,
δὲ βλέπεις ποῦ ἡ κούκλαις χορεύουν
βάλς!... Ἀκουε καλλιτέρα καὶ ὕστε-
ρα μίλειε...

— Χελιδόνα μου χρυσή, σὰν τρυ-
γόνα...

— Θὰ σιωπήσης, Μάρκο!... Μὰς
ἔφαγε μὲ τὴ χελιδόνα του!...

— Ἀ! νὰ ἔνα θέατρο... εἶναι τὸ
θέατρον τῆς φαιδρότητος.

— Ὅχι, εἶναι τὸ Κωμικοτρα-
γικόν...

— Καὶ ἐγὼ σοῦ λέγω πὼς εἶναι τῆς
φαιδρότητος... βάνουμε στοίχημα ἂν
θέλῃς... θὰ μοῦ εἰπῇς ἐμένα, ποῦ εἶ-
δα εἰς αὐτὸ νὰ παρασταίνουν τὸ μαῦρο
δόμινον...

— Ἀ! ἂ! τὸ μαῦρο δόμινον...
οὐτὸ δὲν τὸ παρασταίνουν ἐδῶ, αὐτὸ εἶ-
ναι μελόδραμα...

— Μπα, δὲν ξεύρεις τί λές...

— Ξεύρω καὶ πολὺ, γιατί ἡ ἀδελφή
μου ποῦ μαθαίνει πιάνο ὅλο αὐτὸ παί-
ζει... τραγοδεῖ πάντα ὅλους τοὺς χο-
ροὺς, καὶ ὅλας τὰς διωδίας καὶ τριω-
δίας... καὶ πολλὰς φορὰς ἄκουσα τὴ
μαμὰ νὰ τῆς λέγῃ: Μὰ ὅλο τὸ μαῦ-
ρο δόμινον πλέον θὰ παίζῃς!...

— Μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν μὰς λέγεις τί-
ποτε... ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι εἶδα εἰς
τὸ θέατρον αὐτὸ τὸ μαῦρο δόμινο

καὶ μὲ προσωπίδα μάλιστα... Καὶ
θυμοῦμαι πολὺ καλὰ τὴν παράστασι...
Νὰ ἰδῇς ἔχουν μία φιλονεικία διὰ ἄλο-
γα... καὶ εἰς τὸ τέλος ἔρχεται καὶ ὁ
βασιλέας... εἶναι καὶ μία πλατεῖα...
μαλώνουν, σκοτόνουνται... μὰ δὲν εἰ-
ξεύρεις τί ὠραῖο πρᾶγμα εἶναι... Καὶ
ὅλα αὐτὰ γίνονται εἰς τὴν Βενετία...
νὰ ἰδῇς τὴ Βενετία...

— Ἀ! διηγήσου μας λοιπὸν αὐτὰ
ὅλα, Γιωργάκη, διηγήσου μας.

— Ναί, ναί, διηγήσου μας αὐτά.

— Ἀκούσατε λοιπόν... Ὡς τὴν ἀρχὴν
ποῦ ἀρχίζουνε... Ἀ, δὲν ἐνθυμοῦμαι
τώρα τὴν ἀρχὴν... ὡς εἶναι... δὲν πει-
ράζει... Εἶναι ἕνας νέος ποῦ θέλει νὰ
πανδρευθῇ μίαν νέαν... καὶ ἐκείνη τὸν
θέλει, καὶ ἡ μητέρα ποῦ δὲν τὸν θέλει τὸν
θέλει κ' ἐκείνη ἔπειτα... διότι ἀναγνω-
ρίζει τὴν εἰκόνα ἐκείνου, ποῦ ἐνόμιζε
πὼς ἦτον ἕνας ἄλλος... καταλαμβά-
νετε;

— Ναί, ναί... Καὶ τὸ μαῦρο
δόμινον;

— Περιμένετε λοιπόν! Τότε ἔρχεται
ἕνας βαρκαδόρος... ὁ ὁποῖος φορεῖ μία
φανέλλαν... ἀλλὰ καλὸς... αὐτὸς ἀ-
γαπᾷ πολὺ τὸν νέον διότι... δὲν θυ-
μᾶμαι τώρα γιατί, ἀλλ' ὡς εἶναι...
Τοὺς λέγει... Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή, νὰ
πάρῃ ὁ διάβολος, βλασφήμιαις, κακό!..
καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ νὰ δώσῃ θάρρος εἰς
τὸν νέον καὶ εἰς τὴν νέαν... Ἐκεῖνοι
πλέον σὰν ἀκοῦνε αὐτὰ δὲν φοβοῦνται
τίποτε...

— Χελιδόνα μου χρυσή, σὰν...

— Ἐ, μὰ σὺ, Μάρκο, δὲν ὑποφέρε-
σαι!... ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ φωνάξῃς
σοῦ σπάζουμε τὴ παληοχελιδόνα σου...

— Ἐ καὶ τί σὰς κάνω ἐγώ!... Δὲν
μπορεῖ κάνεις νὰ τραγουδήσῃ ἐδῶ;

— Δὲν ἀκοῦς λοιπὸν ποῦ ὁ Γιωργά-
κης μὰς λέγει τί εἶδε ὅς τὸ θέατρο;

— Καὶ τί μὲ μέλει ἐμένα; Δὲν μὲ
πᾶνε ἐμένα ποτὲ εἰς τὸ θέατρον... Ὁ
πατέρας μου λέγει πὼς ἂν δὲν γίνῃ κἄ-
νεις εἴκοσι χρονῶν δὲν πρέπει νὰ πη-
γαίνῃ ὅς τὸ θέατρον.

— Ἀ κακόμοιρε κουτέ. Δὲν σὲ πη-

γαίνει γιατί δὲν ἔχει λεπτά ὁ πατέρας σου!...

— Δὲν ἔχει λεπτά! ἔχει περισσότερα ἀπὸ τὸν ἰδικόν σου...

— Περισσότερα ἀπὸ τὸν ἰδικόν μου!.. Ὁ πατέρας μου εἶναι πολὺ πλούσιος, καταλαβαίνεις τί θὰ εἰπῇ; Γιατί λοιπὸν ὁ ἰδικός σου ὅταν ἔρχεται νὰ σὲ ἰδῇ φορεῖ πάντοτε τὸ ἴδιο σουρτουῦκο τὸ τριμμένο καὶ ἓνα ψηλὸ καπέλλο λερωμένο καὶ παληό;

— Τὸ σουρτουῦκό του δὲν εἶναι καθόλου παληό! Γιατί λοιπὸν σὰν εἶναι παληὸ μοῦ ὑπεσχέθη πῶς θὰ μοῦ φτιάσῃ ἓνα καινούργιο ἀπ' αὐτὸ ἂν πάρω βραβεῖον εἰς τὰς ἐξετάσεις;

— Ἀ, χὰ, χὰ, χὰ...

— Μπᾶ, γιατί σταθήκαμε;

— Τὸ ἄλογό μας ἔπεσε χάμω.

— Τὸ παληάλογο! Καὶ νὰ ἰδῇς ἀπὸ κακία κάμνει αὐτὸ ὅχι ἀπὸ ἄλλο τίποτε. Κάμνει πῶς ἐψόφησε....

— Σὰν πῶς νὰ ἐχρειάζετο πολὺς κόπος νὰ σύρῃ ὀλίγα παιδιὰ!

— Βέβαια δὲν εἴμεθα παρὰ κάμμιὰ εἰκοσαριὰ μέσα.

— Ἀ! καὶ νὰ μὴ μπορούσε νὰ σηκωθῇ! τί καλὰ!... ὦ! ὦ! μαζεύθηκεν ὅλος ὁ κόσμος.... Νὰ, πιάσανε τὸ ἄλογο.... Ἰσα!... τὸ σηκώσανε! σηκώθηκε!... ἐμπρός!!!

— Λοιπὸν, Γιωργάκη, τί ἀπέγινε τὸ μαῦρο δόμινον; Λέγε μας γρήγορα διὰ νὰ τελειώσωμεν προτοῦ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ σπίτι σου.

— Τότε... Δὲν θυμοῦμαι πλέον ποῦ ἔσταμάτησα.... ἂς εἶναι.... Τρέχουν εἰς τὸ θέατρον καὶ βαίνουν κατὰ φωναῖς!... Φθάνει τὸ μαῦρον δόμινον... Φορεῖ μίαν προσωπίδα ἀπὸ βελούδο, καὶ εἶναι ἓνας κακούργος!...

— Ἀ! νὰ καὶ ὁ Πύργος τοῦ ὕδατος!... Κόταξε 'κεῖ οἱ μωσχομάγκες ποῦ γλυστράνε 'ς τὸν δρόμο....

— Κρίμα νὰ μὴν μπορούμε νὰ πᾶμε καὶ μεῖς νὰ παίξωμε....

— Νὰ ἓνας ποῦ τρέχει ὥραϊα!

— Ὡ! θὰ πέσῃ.... Πίφ! πατατράς! ἑν-δύο-τρία, ἔπαρ' του κάτω!

[ΠΑΡΘΕΝΩΝ — ΕΤΟΣ Β'.]

— Δὲν μᾶς λές, Φραγκαλέξη, σὺ ποῦ κάνεις τὸ σοφό! Ποῖος βασιλέας ἔκτισε τὸν Πύργον τοῦ ὕδατος; Βάνω στοίχημα πῶς δὲν τὸ ξεύρεις!

— Ἀ! μάλιστα! τὸ ξεύρω πολὺ καλλίτερα ἀπὸ σένα.

— Λοιπὸν γιὰ νὰ ἰδοῦμε· ἀποκρίσου, ποῖος βασιλέας;

— Ἐ! ἓνας βασιλέας ποῦ ἀγαποῦσε τοὺς πύργους, δύσκολα πρᾶγμα νὰ τὸ ξεύρει κάνεις!

— Ἐλάτε 'δῶ νὰ ἰδῇτε ποῦ τσακωθήκανε!

— Ποῦ, ποῦ;

— Νὰ ἐκεῖ κάτω, δὲ βλέπεις δύο ἀνθρώπους μοῦ μαλώνουν.... Ἐ! ἔ!

— Ὁ ἓνας ἔχασε τὸ λαιμοδέτητον.

— Μὴ μὲ σπρώχνετε λοιπὸν! θὰ μοῦ σπάσουν τὴ χειλιδονίτσα μου!...

— Πὰν, πούφ! Μωρὲ δὲ βλέπεις γροθιαῖς ποῦ δίνουν!

— Εἶμαι βέβαιος πῶς ὁ μεγαλύτερος ἔχει δίκαιον..

— Ἄν ἤμην ἐκεῖ θὰ ὑπερασπιζόμην τὸν μικρὸν ἐγώ... Βάνω στοίχημα πῶς θὰ νικήσῃ τὸν ἄλλον... Κρίμα, δὲν ἤμποροῦμε πλέον νὰ τοὺς ἰδοῦμεν.

— Ἀ! ἀκούετε τὰ τύμπανα;.. θὰ περάσῃ ὁ στρατός...

— Ὡ! τί καλὰ! οἱ στρατιῶται θὰ περάσουν ἀπ' ἐδῶ! Μήπως δὲν σταματήσῃ ὁ Γιάννης;

— Ὁχι, νὰ, ἔσταμάτησεν.

— Ἀ! νάτοι... Ρ'λὰν... πλάν! πλάν! πλάν!... ρ'λὰν, ρ'λὰν...

— Βλέπεις τὸν ἀξιωματικόν, αὐτὸν ποῦ πάγει 'μπροστὰ μὲ τὸ ἄλογο; εἶναι ὁ λοχαγός...

— Ὅταν μεγαλώσω θὰ γίνω καὶ ἐγὼ λοχαγός... θὰ γίνω ἀξιωματικὸς ὁμέσως...

— Ἀ! ἔτσι νομίζεις πῶς γίνονται οἱ ἀξιωματικοί!... Δὲν εἰξεύρεις πῶς πρέπει νὰ γίνῃς πρῶτα μοῦτσος;..

— Μοῦτσος! 'Σ τὰ πλοῖα γίνονται μοῦτσοι, ἐκεῖνοι ποῦ θέλουν νὰ γίνουν ὕστερα πλοίαρχοι!...

— Ὡ! νὰ ἡ ἄμαξα ἐκίνησε, καὶ δὲν μᾶς ἀφίνει ν' ἀκούσωμεν τὰ τύμπανα...

Ῥ'λάν, ῥ'λάν! πλάν! πλάν! πλάν!...

— Χελιδόνα μου χρυσή, σάν τρυγόνα πλουμιστή, κάθισε...

— Μάρκο, τήραξε 'δὼ, ἂν φέρης καυμένη καὶ αὔριο τὴ χελιδόνα σου κ' ἐγὼ δὲν εἰξεύρω τί θὰ πάθης...

— Ἐλα, Γιωργάκη, εἰπέ μας τὸ μαῦρο δόμινο.

— Ἀ, ναί... Ποῦ ἤμουνα;... Ἀς εἶναι... Τὸ μαῦρο δόμινο μὲ τὴν προσωπίδα, φέρνει μαζί του καὶ ἄλλα δόμινα, ποῦ φοροῦν ἓνα σακκουλάκι εἰς τὸ κεφάλι, καὶ ἔχουν καὶ δύο τρύπαις γιὰ ῥάτια... Δὲν ἤξεύρεις τί ὥραϊα ποῦ εἶναι!... ἅμα τὰ ἰδῆς σὲ πιάνει ἓνας τρόμος!... μὰ τί τρόμος!... Τότε ἀνοίγουν μία κρυφὴ πόρτα, καὶ... Ἀ! ἔφθασα... Ἀντίο... αὔριο θὰ σὰς εἰπῶ τὸ τέλος...

— Γιὰ 'πές μας Γιωργάκη!... Γιωργάκη!.. τὸν ἐσκότωσαν τὸν μαῦρο δόμινο;...

— Ναί, μὲ μία πιστολιά!

— Καλὰ τοῦ κάμανε! μπράβο!

Ὁ Γιωργάκης καταβαίνει τῆς ἀμάξης πρὸ τῆς θύρας του καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἡ ἄμαξα ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον της.

Ὁλίγον περαιτέρω καταβαίνει ὁ κ. Μάρκος μὲ τὴν χελιδόνα του, ἔπειτα ἄλλος μαθητὴς καὶ ἔπειτα ἄλλος.

Ἀλλὰ καίτοι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιβατῶν σμικρυνομένου, ἡ συνδιάλεξις ἐξακολουθεῖ ἐπίσης ζωηρά. Ἐν ὅσῳ μένουσι πλείότεροι τοῦ ἐνὸς μαθηταὶ ἐν τῇ ἀμάξῃ, δὲν παύουσιν αἱ παρατηρήσεις, αἱ φωναὶ, οἱ καγχασμοί. Οὐδεὶς ἄλλος ὁδοιπορεῖ εὐθυμότερον τῶν μικρῶν τούτων ἀνθρωπίσκων ἐπανερχομένων ἐκ τοῦ σχολείου ἢ πορευομένων τὸ πρῶτ' εἰς τὰς τάξεις των διὰ τῆς ἀμάξης τοῦ ἐκπαιδευτηρίου των.

6

Μίαν φορὰν ἐν τούτοις ἡ ἄμαξα τῶν μαθητῶν ἐγένετο αἰτία σκηνῆς ἄλλου εἴδους.

Μικρὸν τι παιδίον ἐπταετὲς, ὄνομα-

ζόμενον Κάρολος, ἐνεγράφη οὐχὶ πρὸ πολλοῦ ἐξωτερικὸς μαθητὴς εἰς τι ἐκπαιδευτήριον, ὅπερ εἶχεν ἄμαξαν. Τὸ μικρὸν παιδίον ἠτθάνθη μεγίστην χαρὰν, βλέπον ἐαυτὸ φερόμενον ἐν ἀμάξῃ, συρομένη ὑπὸ δύο ἀξιολόγων ἵππων ἐν τοῖς ὁδοῖς τῶν Παρισίων.

Τέκνον μονογενὲς πτωχῆς χήρας, ἥτις εἰς μεγίστας ὑπεβάλλετο θυσίας, ἐργαζομένη ἀκαταπαύστως ὅπως δυνηθῇ ν' ἀναθρέψῃ τὸν υἱὸν της, ὁ μικρὸς Κάρολος δὲν εἶχεν ἐπιβῆ ποτέ του εἰς ἄμαξαν· διὰ τοῦτο αὐτὸς πρὸ πάντων ἠσθάνετο μεγίστην ἡδονὴν ὁδοιπορῶν ἐφ' ἀμάξης, καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὁδοῦ ἦτον εὐθυμότατος.

Ἐν τούτοις μίαν ἡμέραν — ἦτο χειμῶν — ὁ καιρὸς ἦν ψυχρὸς καὶ βροχερός, ὁ δὲ μικρὸς Κάρολος, ἐπιστρέφων εἰς τὴν οἰκίαν του μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν διὰ τῆς ἀμάξης, παρατηρήσας εἰς τὴν ὁδὸν κατέστη αἴφνης σιωπηλὸς καὶ κατηφής, αὐτὸς ὁ τόσον ἄλλοτε χαρίεις καὶ γελαστός.

Τὴν ἐπαύριον ἡ ἄμαξα, ἥτις τὴν αὐτὴν πάντοτε ὁδὸν ἀκολουθεῖ, διέβαινε διὰ τοῦ αὐτοῦ μέρους, ὅπου τὴν προτεραίαν ὁ Κάρολος παρατηρήσας κατέστη κατηφής.

Τὸ παιδίον ἔσπευσε νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὴν ὁδὸν, ἐφάνη ἐπὶ μικρὸν ὡς ἀναζητοῦν τι· ἔπειτα ἡ αὐτὴ λύπη τὸ κατέλαβε, καὶ δάκρυα ὕγρανον τοὺς ὀφθαλμούς του.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἔβρεχε ῥαγδαίως κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, ὅτε ὁ μικρὸς Κάρολος, μὲ τὰ δάκρυα σχεδὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς παρουσιάσθη εἰς τὸν διευθυντὴν καὶ τῷ εἶπε: — Κύριε, ἐπεθύμουν, ἂν μοὶ τὸ ἐπιτρέπετε, νὰ ὑπάγω πεζός...

— Πῶς, φίλε μου, ἀποκρίνεται ὁ διευθυντής, θέλεις νὰ ὑπάγῃς πεζός... ἀλλὰ δὲν τὸ καταλαμβάνω αὐτό: σὺ ὅστις τόσον μεγάλην χαρὰν ἐδείκνυες, θέλεις τώρα νὰ ἐπιστρέψῃς πεζός... Καὶ ποῖον καιρὸν ἐκλέγεις διὰ νὰ μοὶ ζητήσῃς τοῦτο! τώρα ὅτε βρέχει ῥαγδαίως... ὅτε ὁ καιρὸς εἶναι ἀθλιέστατος!...

— Ἄ! διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ, κύριε, θέλω νὰ ὑπάγω πεζός...

— Ἐξηγήθητέ μοι λοιπὸν ἀπὸ τί πα-
ρακινεῖσαι νὰ μὲ ζητήσης αὐτό...

— Κύριε... διότι... πρὸ δύο ἡμε-
ρῶν... ὅτε διεβαίνομεν ἀπὸ τὴν ὁδὸν
τοῦ ἁγίου Μαρτίνου... εἶδον τὴν μητέ-
ρα μου νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν οἰκίαν ὅ-
που ἐργάζεται... ἐβιάζετο... ἔτρεχε
γρήγορα διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν
μας συγχρόνως μὲ ἐμέ... ἀλλ' ἡ δυσ-
τυχὴς μητέρα μου ἐβράχη πολὺ... καὶ
ἐγὼ δὲν ἤμπορῶ νὰ πηγαίνω μὲ τὴν ἁ-
μαξαν, ἐν ᾧ ἡ μητέρα μου πηγαίνει πε-
ζή... καλλίτερα θέλω νὰ βρέχωμαι
καὶ ἐγὼ ὥς βρέχεται ἡ μητέρα μου...

Ὁ διευθυντὴς λαμβάνει τὸ παιδίον
εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὸ φιλεῖ τρυφε-
ρῶς, καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὸ φέρει αὐ-
τὸς εἰς τὴν μητέρα του, εἰς ἣν διηγεῖται
ὅσα τῷ εἶπε τὸ παιδίον, προσθέτων. —

Ἐχετε καλὸν υἱόν, κυρία· θὰ προσπα-
θήσωμεν νὰ καταστήσωμεν αὐτὸν καλὸν
ἐπιστήμονα, ὅπως μίαν ἡμέραν ἀποκα-
τασταθῇ καλῶς· διότι τότε βεβαιώθητε
μόνον τοῦ μέλημα θὰ εἶναι πῶς νὰ κα-
ταστήσῃ ὑμᾶς εὐτυχῇ.

Ἀφίσωμεν λοιπὸν τὰ παιδιά νὰ πη-
γαίνωσι μὲ ἁμαξαν εἰς τὸ σχολεῖόν
των, καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι βέβαιον ὅτι
ἀργότερον οὐδέποτε θὰ κατορθώσωσι ν'
ἀποκτήσωσιν ἰδικήν των.

(Κατὰ τὸν Paul de Kock.) Ν. Γ. Π.

ΚΕΜΑΔΟΣ ΘΗΡΑ ΕΝ ΑΦΡΙΚῃ

ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ DAUMAS.

Ἡ θήρα τῆς κεμάδος δὲν εἶναι ὥς ἡ
τῆς στρουθοκαμήλου, ἐπιχείρησις ἐπι-
κερδὴς ἅμα καὶ κοπιώδης, ἀλλ' ἄσκη-
σις, παιδιὰ, μέσον διασκεδάσεως μᾶλ-
λον, ἐπειδὴ ἡ κεμάς μόλις ἐνὸς, ἐνὸς
καὶ ἡμίσεως φράγκου τιμᾶται, καὶ ὁ
ἄρα ψ διὰ λείαν τοσοῦτον εὐτελοῦς ἀ-
ξίας δὲν θὰ παρασκευάσῃ, περιαγάγῃ
καὶ κουράσῃ ἵππον, διακινηθεῖν οὕτω

τὴν ἀπώλειάν του ὡς συχνὰ συμβαίνει
εἰς τὸ κυνήγιον τῆς στρουθοκαμήλου.

Ἄλλως τε εἰς τὸ κυνήγιον τοῦτο τὸ κύ-
ριον ἔργον οὔτε εἰς τὸν ἄνθρωπον οὔτε
εἰς τὸν ἵππον ἀνήκει, δι' οὓς, ἀκριβῶς
εἰπεῖν, περίπατος εἶναι μόνον, ἀλλ' εἰς
τὸν θηρευτὴν κύνα, τὸν ἕτερον τοῦτον
τοῦ εὐγενοῦς ἱππέως τῆς ἐρήμου σύν-
τροφον, εἰς ὃν δὲν θὰ βραδύνω νὰ ἐνα-
σχοληθῶ.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ κεμάς ἔχει τοσοῦτον μι-
κρὰν τιμὴν, προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι γι-
νώσκεται ὅτι δὲν εἶναι σπανία. Παντα-
χοῦ, πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὸ Σεσου, εὐ-
ρίσκεται ἡ σίνα ἥτοι ἡ μικρόσωμος
κεμάς, εἰς τὸ Τέλλ καὶ τὸ ὄρος Ἀδεμι
ἡ μεγαλοσωμοτάτη, καὶ ἡ ῥίμα, ἥτοι
ἡ μεσαίου μεγέθους, ἐν τῇ Σαχάρα,
ἀναγνωριζομένη ἐκ τῆς λευκότητος τῆς
κοιλίας καὶ τῶν σκελῶν καὶ τοῦ μήκους
τῶν κεράτων. Ταξειδεύουσι δὲ κατὰ ἀγέ-
λας ἐκ τεσσάρων, πέντε, δέκα, εἴκοσι,
τριάκοντα καὶ ἑκατὸν, ἐνίοτε δὲ, ἡ μᾶλ-
λον συχνότατα, εὐρίσκονται διακόσιαι
καὶ τριακόσιαι συνηνωμέναι, ὥστε μα-
κρόθεν ὁμοιάζουσι πρὸς ὄμιλον φυλῆς
μεταναστενούσης. Ὀνομάζεται δὲ ἡ ἀγέ-
λη τῶν κεμάδων τ ζ ε λ ί β α.

Τὸ κυνήγιον τῆς κεμάδος δὲν εἶναι
ἀποκλειστικῶς τῶν ἱππέων τέρψις, διότι
κατὰ τὰς μεταναστεύσεις ἐκείνας τῶν
φυλῶν τὰς καθ' ἐκάστην ἀνανεουμένας
εἰς τὴν Σαχάραν, ἅμα τοῦ στρατοπέδου
στηθέντος παρά τινι πηγῇ ἢ ποταμῷ,
οἱ θηρευταὶ ἀναχωροῦσι καθ' ὁμάδας,
φροντίζοντες νὰ βαδίζωσιν ἐναιτίον τοῦ
ἀνέμου, ἐπειδὴ, λίαν ἀνεπτυγμένην ἔχου-
σα ἡ κεμάς τὴν ὁσφρησιν, θὰ ἔφευγεν
ἀμέσως ἅμα ὁ ἀῆρ ἤθελε τῇ φέρει ὁσμήν
ἀνθρώπου.

Ὁ κυνηγὸς προχωρεῖ κρυπτόμενος ἀπὸ
θάμνου εἰς θάμνον καὶ ἐκ διαλειμμάτων
ἀπομιμούμενος τὴν φωνὴν τῆς κεμάδος,
τὴν ὁποίαν ἴσταμένην καὶ πανταχόθεν
παρατηροῦσαν πρὸς ζήτησιν τῆς ἀποπλα-
νηθείσης συντροφου, ὁ κυνηγὸς κατα-
φθάνει πλησιέστατα· τότε δύναται ἡ
κεμάς νὰ τὴν ἴδῃ, ἐν τούτοις δὲν φεύ-
γει. Εἰς κατάλληλον ἀπόστασιν πυρο-